

Ur Mikael Börjesson, et al. (eds.),
*Fältanteckningar. Utbildnings- och
kultursociologiska texter tillägnade
Donald Broady*, Skeptronserien, SEC,
Uppsala universitet, 2006, 435p.

Meriter och börd

Utbildningsstrategier bland kvinnor och män från Uppsala

Ida Lidegran

I den utbildningspolitiska debatten är frågan om flickors och pojkars skolframgångar åter aktuell. Tidigare handlade diskussionen om flickors marginalisering i systemet och deras ovilja att välja naturvetenskapliga och tekniska utbildningsvägar, nu står pojkarna i rampljuset. Det handlar om pojkarnas svårigheter att nå uppsatta utbildningsmål, att de betygsmässigt halkat efter flickorna och inte minst om att de träder in i högskolan i mindre utsträckning. Man kan ställa sig frågan: har kvinnor kommit att dominera utbildningssystemet? Detta är inte helt uppenbart. För samtidigt som kvinnor tycks vara mer villiga att investera i utbildning kan man tänka sig att män använder sina meriter mer ”effektivt”. En annan möjlighet är att männen är mer oberoende av utbildningssystemets konsekreering. Ett sätt att undersöka dessa frågor är att jämföra kvinnor och män med lika börd och meriter. Vilka skilda utbildningsstrategier finner vi bland elitens döttrar och söner? Är män mer selektiva i sina utbildningsval? På vilka sätt kan män kompensera för sina mindre omfattande skolmässiga tillgångar? Genom att närmare undersöka en population av elever från Uppsala och deras inträde i högskolan kommer frågor av detta slag att besvaras.

Föräldrarnas tillgångar och egna meriter

I dag börjar högre studier för många bli en självklar fortsättning på gymnasiet. För drygt 50 procent av den undersökta Uppsalapopulationen – som består av alla elever som gick ut årskurs nio år 1988 i Uppsala – var högre studier något man siktade mot. Målet att 50 procent i en årskull ska påbörja högre studier hade den

undersökta Uppsalakohorten alltså redan uppfyllt tio år innan målet formuleras i utbildningspolitiken och den stora expansionen av högskolan tar fart.¹

Det är inte särskilt stor könsskillnad i Uppsalapopulationen om man ser till andelar som träder in i högskolan, 52 procent av männen och 56 procent av kvinnorna börjar med högskolestudier. En väsentligt mindre andel påbörjar högskolestudier i den nationella kohorten², 37 procent. I den nationella kohorten är även könsskillnaderna betydligt större än i Uppsalapopulationen, 41 procent av kvinnorna och 32 procent av männen påbörjar högre studier i riket. Den kvinnliga numerära dominansen, det vill säga den större andel kvinnor som söker sig till högre studier, tycks alltså delvis suddas ut när vi befinner oss i en utbildningstung akademisk ort som Uppsala.

För att möjliggöra mer precisa analyser av utbildningseliter och kön har de studenter som gått treårig teoretisk linje på gymnasiet och påbörjat högskolestudier undersökts närmare. Det är denna kohort som ligger till grund för den multipla korrespondensanalysen och den euklidiska klassificeringen som presenteras nedan.³ Värt att notera är att i denna mer selekterade kohort har könsbalansen skiftat, nu är männen i majoritet. Elitkohorten är med andra ord inte representativ för kvinnor och män i Uppsala i allmänhet och än mindre för svenska kvinnliga och manliga avgångselever från grundskolan.

För att komma åt relationer mellan olika variabler har en multipel korrespondensanalys använts som statistisk metod. Korrespondensanalysen transformerar de skillnader som finns mellan variabler till geometriska avstånd som sedan visas längs olika axlar (dimensioner) i ett mångdimensionellt rum. Den första dimensionen är den axel som förklarar mest av strukturen, den andra dimensionen förklarar strukturen näst bäst – med hänsyn tagen till de skillnader som redogjorts för i den första dimensionen – och så vidare. Den multipla korrespondensanalysen, som i detta fall bygger på uppgifter om föräldrarnas tillgångar och studenternas skolframgångar i grund- och gymnasieskolan, resulterar i ett antal polariteter.⁴

¹ *Den öppna högskolan*, Prop. 2001/02:15.

² Det vill säga alla som gått ut årskurs nio år 1988 i Sverige.

³ Korrespondensanalys och euklidisk klassificering går att läsa om i Brigitte Le Roux & Henry Rouanet, *Geometric Data Analysis. From Correspondence Analysis to Structured Data Analysis*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, Boston, London 2004. För en introduktion till korrespondensanalys och en genomgång av skillnaden mellan denna statistiska metod och mer traditionell statistik, se Donald Broady, *Sociologi och epistemologi. Om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin*, HLS, Stockholm 1991 [1990], pp. 485–527. Se även Johs. Hjellbrekke, *Innföring i korrespondensanalys*, Fagboksförlaget, Bergen 1999. I Mikael Börjessons avhandling exemplifieras användningen av den euklidiska klassificeringen inom utbildningssociologin, se Mikael Börjesson, *Transnationella utbildningsstrategier vid svenska lärosäten och bland svenska studenter i Paris och New York*, SEC Research Reports 37, Uppsala universitet, Uppsala 2005.

⁴ Aktiva variabler i analysen är familjens högsta utbildningsnivå, familjens sammanräknade inkomst, familjens högsta sociala position (sektor), relationen mellan föräldrarnas utbildningsnivå, elevernas grundskolebetyg, elevernas gymnasieutbildning samt elevernas språkval i gymnasiet (franska, tyska och spanska). För en mer ingående beskrivning av kodning av variabler och

Den viktigaste oppositionen i materialet är den mellan studenter som har tillgångar av *alla* de slag och de som har lite resurser. Vi har kort sagt att göra med en kapitalvolymaxel, där den första axeln förklaras av både studenternas egna tillgångar och föräldrarnas resurser. Det är familjens högsta utbildningsnivå och gymnasieutbildning som bidrar mest till den första axelns opposition av studenter. Den andra axeln är en studentaxel, som i första hand struktureras av studenternas tillgångar. Språkvalet på gymnasiet är en viktig faktor för att förstå den andra dimensionens grupperingar av studenter. Indirekt blir denna en könsaxel med en fransk/humanistisk pol, där vi återfinner kvinnliga studenter som läst franska på gymnasiet och gått humanistisk linje, som står mot en tysk/teknisk pol, där vi främst återfinner män som läst tyska och teknisk linje. Den tredje axeln förklaras, liksom den första, av både föräldrarnas och studenternas tillgångar. Här splittras elitpolen upp i två delgrupper av studenter. Den ena gruppen har extremt mycket egna förvärvade skolmeriter och något mindre nedärvda tillgångar. Den andra gruppen har något mer nedärvda tillgångar men mindre skolkapital. Lite grovt kan man säga att elitpolen delas upp i en social elit och en meritokratisk dito.

Sex grupper av studenter

Utifrån den multipla korrespondensanalysen har sedan en euklidisk klassificering av individerna gjorts.⁵ Klassificeringen möjliggör en jämförelse av utbildningsstrategier⁶ mellan kvinnor och män med liknande tillgångar. Med andra ord: vilka likheter och skillnader hos kvinnors och mäns utbildningsvägar går att finna när meriter och börd konstanthålls?

Klassificeringen ger sex olika grupper av studenter: *De utvalda*, *Småföretagarbarnen*, *Humanisterna*, *Ekonomerna*, *Den modala gruppen* och *Arvtagarna*.⁷ Två av grupperna, nämligen *De utvalda* och *Arvtagarna*, tolkas som elitgrupper framför andra. Namnen kräver sin förklaring. Om vi börjar med den första gruppen, *De utvalda*, karaktäriseras den av att individerna kombinerar egna meriter – samtliga i gruppen har mycket höga betyg från grundskolan och gymnasiet och sex av tio har gått den naturvetenskapliga linjen på gymnasiet – med högt socialt ursprung. Genom de extremt höga betygen kan studenterna i denna grupp sägas vara utvalda av skolväsendet att gå vidare med högre studier.

bidragsvärden för de olika axlarna se Ida Lidegran, *Akademiska eliter. Om utbildningsstrategier bland Uppsalabornas döttrar och söner*, avhandlingsmanus, Uppsala universitet, Uppsala 2005.

⁵ Den euklidiska klassificeringen bygger på individernas positioner längs axlarna som den multipla korrespondensanalysen ger.

⁶ Strategibegreppet är hämtat från Pierre Bourdieus sociologi. Strategierna kan i Bourdieus mening vara såväl medvetna som omedvetna.

⁷ Till grund för namngivningen av grupperna ligger de aktiva variablerna. Namnen utgår från en tolkning av de variabler som bidrar mest till gruppens specifika karaktär. Se Tabell 1 och Tabell 2 för en översikt av fördelningen av nedärvda och förvärvade resurser.

Den andra elitgruppen, *Arvtagarna*, skulle man även kunna kalla för ”utbildningslackers”. De har mycket utbildnings- och ekonomiska tillgångar med sig hemifrån, sju av tio kommer från hem där minst en förälder har forskarutbildning. Inom denna grupp finner vi kraftig överrepresentation av universitetslärarbarn men de lyckas inte ta tillvara på de nedärvda resurserna. Bara en enda student har nått de allra högsta betygen i grundskolan.⁸

*Småföretagarbarnens*⁹ egenskaper består framförallt av att samtliga kommer från företagarehem, de har förhållandevis lite tillgångar med sig hemifrån. *Humanisterna* har alla gått humanistisk linje på gymnasiet och har jämförelsevis mycket utbildningstillgångar med sig i bagaget. I gruppen *Ekonomerna* har ungefär hälften passerat ekonomisk linje på gymnasiet, de nedärvda tillgångarna är förhållandevis små liksom de skolmässiga, sex av tio har mycket låga betyg i grundskolan. *Den modala gruppen*, som är den största, karaktäriseras av att inte vara särskilt unik. Studenterna har medelhöga betyg, medelstora tillgångar med sig hemifrån och fördelar sig på flera olika gymnasieutbildningar.

Könsskillnader inom grupperna

Fördelningen av kvinnor och män ser olika ut i grupperna. Bland *De utvalda* återfinns en större andel kvinnor medan det bland *Arvtagarna* finns fler män. I grupperna *Småföretagarbarnen* och *Den modala gruppen* finner vi en större balans mellan könen. I den förra finns något fler kvinnor och i den senare något fler män. *Humanisterna* består i stort sett av en kvinnlig studentgrupp och *Ekonomerna* är numerärt sett manligt dominerat.

Redan här kan vi alltså urskilja viktiga skillnader i kvinnors och mäns utbildningsvägar. Kvinnorna är i majoritet i den mest betygsselektade gruppen, *De utvalda*, och männen i den grupp som trots förhållandevis låga betyg tar sig in i högskolan (*Arvtagarna*) – en grupp där medelmåttiga skolframgångar tycks kompenseras av nedärvt utbildningskapital. Den humanistiska utbildningsvägen är, inte helt oväntat, en kvinnlig sådan medan den ekonomiska tenderar att vara mer manligt kodad.

Trots att fördelningen av egenskaper är likartad inom de olika grupperna finner vi vissa skillnader mellan kvinnor och män som bör uppmärksammas. Bland *De utvalda* har kvinnorna lite mindre tillgångar med sig hemifrån, en lägre andel kvinnor väljer den mest prestigefyllda gymnasieutbildningen, naturvetenskaplig linje, (kvinnorna väljer samhällsvetenskaplig linje i större utsträckning) och kvinnorna läser franska i högre grad än männen. Till skillnad från de andra grupperna

⁸ Även på gymnasiet misslyckas denna grupp med att i någon större utsträckning reproducera de nedärvda utbildningstillgångarna.

⁹ Detta är den minsta gruppen, antalet studenter uppgår till 35.

flyr kvinnorna och männen i *De utvalda* språkstudier i spanska på gymnasiet. Här hittar man de allra lägsta andelarna för både gruppens kvinnor och män.

Männen och kvinnorna i gruppen *Arvtagarna* har mer likartade nedärvda tillgångar. Däremot skiljer de sig åt betygsmässigt, kvinnorna lyckas i större utsträckning. De manliga arvtagarna väljer framförallt teknisk linje på gymnasiet medan gruppens kvinnor mer frekvent tar vägen genom ekonomisk och samhällsvetenskaplig utbildning.

Kvinnorna i gruppen *Småföretagarbarnen* har lite mindre nedärvda utbildningstillgångar än motsvarande män. Även i denna grupp har kvinnorna något högre betyg. Gruppen *Humanisterna* består till 92 procent av kvinnor vilket gör det svårt att vidare jämföra kvinnors och mäns tillgångar. *Ekonomerna* däremot tillåter sådana jämförelser. De nedärvda utbildnings- och ekonomiska tillgångarna är ungefär desamma för gruppens kvinnor och män. Likaså de förvärvade skoltillgångarna. Ungefär sex av tio kvinnor och fyra av tio män har valt ekonomisk linje. Gruppens män väljer teknisk linje i högre grad. Om vi jämför samtliga grupperns kvinnor och män kan vi konstatera att männen i *Ekonomerna* väljer franska på gymnasiet i minst utsträckning.

Kvinnorna i *Den modala gruppen* har lite mindre nedärvda utbildningstillgångar jämfört med gruppens män medan en större andel av kvinnorna har höga betyg från grundskolan. Gruppens män väljer framförallt teknisk linje medan kvinnorna väljer mellan samhällsvetenskaplig och ekonomisk linje.

Vägar in i högskolan

Vilka vägar in i högskolan tar kvinnor och män bland *De utvalda*? På vilket sätt skiljer de sig från *Arvtagarnas* strategier? Det är nu dags att besvara frågor av detta slag.¹⁰

Tydligt är att kvinnor och män bland *De utvalda* skiljer sig åt i sina utbildningsstrategier. I denna elitgrupp väljer männen längre yrkesförberedande högskoleutbildningar i större utsträckning, 74 procent av männen har valt en fyra- eller femårig yrkesförberedande högskoleutbildning. Motsvarande andel för kvinnorna i *De utvalda* är 33 procent. Kvinnorna satsar i större utsträckning på enstaka kurser, treåriga allmänna och yrkesförberedande högskoleutbildningar samt fyraåriga allmänna utbildningar.¹¹ Männen i *De utvalda* lockas främst av

¹⁰ Analyserna utgår från den högsta påbörjade högskoleutbildningen. Högsta högskoleutbildning är kodad enligt följande princip: utbildningsprogram klassas som högre än kurs. Finns det uppgifter om högskolestudier i Sverige har det klassats som högre än utlandsstudier. Se Tabell 3 för en översikt av val av högskoleutbildning.

¹¹ Högskoleutbildningar som leder till professionella yrkesexamina har klassificerats som yrkesförberedande (exempelvis civilingenjörsutbildning, läkarutbildning, juristutbildning och så vidare). Övriga utbildningar (som leder fram till filosofie kandidat- och filosofie magisterexamen) har klassats som allmänna utbildningar.

läkarutbildningen (nitton procent) och teknisk fysik (28 procent). Dessa två prestigeutbildningar är inte lika vanliga val bland *De utvaldas* kvinnor (fem procent väljer läkarutbildningen och fyra procent teknisk fysik). De kvinnliga utbildningsvalen drar åt ekonomiutbildningar, naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga utbildningar.

Bland *De utvalda*, som är den betygsmässigt mest selekterade gruppen, finner vi således en manlig utbildningsstrategi som är mer selektiv än motsvarande kvinnliga. De män som har riktigt höga betyg väljer långa och prestigefyllda högskoleutbildningar med hög social lutning. Gruppens kvinnor med lika höga betyg investerar i kortare högskoleutbildningar och tycks inte göra lika särskiljande utbildningsval.

Studenterna i *Arvtagarna* orienterar sig inte mot prestigeutbildningar i samma utsträckning, vilket är fullt begripligt med tanke på att de inte har betyg som räcker till för att komma in på exempelvis läkarutbildningen. Siffror som illustrerar detta: 27 procent av männen i gruppen *Arvtagarna* läser fyra- eller femåriga yrkesförberedande högskoleutbildningar, motsvarande siffra för männen i *De utvalda* är 74 procent. För kvinnorna är andelarna betydligt lägre (28 procent respektive 33 procent). De könsskillnader som uppträder bland *Arvtagarna* är framförallt att kvinnorna väljer kurser på AB-nivå eller treåriga yrkesförberedande högskoleutbildningar i högre grad medan motsvarande män mer frekvent väljer kurser på CD-nivå eller fyraårig allmän högskoleutbildning.

Liknande könsmonster som vi såg bland *De utvalda* återfinns vi således hos *Arvtagarna*. Männen använder sina tidigare skolmeriter mer strategiskt än kvinnorna genom att satsa på längre utbildningar och kurser på högre nivå.

För grupperna *Humanisterna*, *Ekonomerna* och *Den modala gruppen* kan vi extrahera fram följande särdrag. De kvinnliga studenterna i gruppen *Humanisterna* läser kurser på CD-nivå oftare än övriga grupperns kvinnliga studenter. *Ekonomerna* utgör den mest dominerade gruppen socialt och betygsmässigt. För både de kvinnliga och manliga studenterna gäller att man oftare väljer kortare högskoleutbildning och framförallt kurs på AB-nivå än övriga grupperns manliga och kvinnliga studenter.

I *Den modala gruppen*, som är den i särklass största gruppen och som kan sägas utgöra en referensgrupp, framträder den könshierarki som är mer eller mindre tydlig i de övriga grupperna. Större andel av kvinnorna än männen läser som högsta utbildning i högskolan kurser på AB-nivå eller ett- till treåriga högskoleutbildningar. Följaktligen läser en större andel män kurser på CD-nivå eller fyra- till femåriga högskoleutbildningar.

Utbildningseliter och kön

Det känns som att det är så svårt att komma in på läkarlinjen. Det är 2,0 och intervjuer och så, så det känns som att det är väldigt döfött. Jag är inte så bra på, jag kan inte med blod och såna där äckliga saker så då känns det som då är det bättre att jag tar någonting som jag vet att jag kan komma in på och verkligen kan satsa på att komma in på.

Uttalandet kommer från en kvinnlig elev som går på det naturvetenskapliga programmet på gymnasiet och får illustrera den ena funna skillnaden mellan kvinnor och män med mycket nedärvda och förvärvade resurser. Kvinnorna i den undersökta Uppsalapopulationen kan sägas "överprestera" om vi jämför dem med männen med motsvarande börd. De siktar mot utbildningsbanor med något lägre lutning än vad motsvarande män gör. Den ovan citerade kvinnliga eleven presterar toppbetyg men väljer trots detta bort läkarutbildningen. Nu kan man ju i ett första skede tro att detta beror på att hon inte vill jobba med blod och andra "äckliga saker" men på frågan om hon hade valt läkarutbildningen om det skulle ha varit samma antagningspoäng som den vårdutbildning hon siktar mot svarar hon "Då hade jag nog sökt på bägge två tror jag". Det tycks alltså snarare handla om att hon vill ha goda marginaler i valet av högre utbildning. Något som männen i den undersökta kohorten inte på samma sätt visar tecken på.

Jag kunde absolut haft bättre betyg i högstadiet om jag verkligen ansträngt mig men det tyckte jag inte var nödvändigt. Jag var nöjd med bra betyg.

Det andra citatet, som kommer från en manlig elev som också går på det naturvetenskapliga programmet, uttrycker den könsmissiga skillnad som består i att männen tycks göra sig mindre beroende av de bedömningar som utfärdas i skolsystemet. Behöver man inte ha höga betyg för att komma in på en utbildning så nöjer man sig med godkända resultat. De statistiska analyserna visar att de manliga Uppsalastudenterna har mindre förvärvat skolkapital än de kvinnliga studenterna men de tar sig ändå in i högskolan, och väl där investerar de i högskoleutbildningar som sannolikt kommer att ge bättre social och ekonomisk avkastning. Användningen av förvärvade meriter skiljer sig således betydligt mellan könen.

Sammanfattningsvis: Inom utbildningseliterna tycks männen slå in på mer dominerande utbildningsbanor. Bland *De utvalda*, som först och främst kan sägas utgöra en meritokratisk elit, satsar männen kraftfullt mot prestigeutbildningar. Bland *Arvtagarna*, som kan förstås som en social (akademisk) elit, satsar männen också. Trots förhållandevis modesta skolframgångar tar de sig in och manövrerar mer selektivt i högskolan än motsvarande kvinnor.

Olika modeller för excellens i högskolan

Nästan varannan man i gruppen *De utvalda* väljer som vi sett läkarutbildningen eller teknisk fysik (som är en civilingenjörsutbildning). Det är prestigeutbildningar av två olika art. Den senare, som är manligt kodad, har högt anseende inte därför att den är svår att komma in på utan för att den anses innehålla intellektuellt krävande kurser. Utbildningen innehåller avancerad matematik och det framkom i en intervju med en manlig student som gick på teknisk fysik att det finns kurser på utbildningen som har rykte om sig att vara omöjliga att plugga till. Antingen är man tillräckligt begåvad att klara av de svåra uppgifterna eller också inte. Det är i detta faktum som utbildningens status grundas. Det handlar inte om att ta sig in på utbildningen utan att klara av att ta sig igenom.

Läkarutbildningen kan sägas upprätthålla sin prestige bland annat genom svårigheten att komma in på utbildningen. Den extremt hårda selektionen är en viktig aspekt av utbildningens attraktivitet. Det handlar först och främst om att ta sig in på utbildningen. Intervjuer med läkarstudenter vittnar om att väl inne på utbildningen lär man sig snabbt att bemästra studierna och examinationerna. Förhållandevis få hoppar av utbildningen på grund av att de inte klarar av själva studierna. En intervjuad manlig student på läkarutbildningen visar prov på den delvis förlorade tilltron till betyg och den näst intill "machokultur" som tycks råda kring vikten att komma in på utbildningar med tuff antagning. För honom räckte det inte med att veta att han kom in på utbildningen via sina betyg, han ville även testa om han kunde komma in på den antagningskvot som krävde tester av olika slag.

Förskjutningar i vad som räknas som excellens inom utbildningsväsendet är en tänkbar konsekvens av ett utbildningssystem där männen halkar efter kvinnorna betygmässigt och där "nya" grupper kämpar om tillträde. På spel står bland annat hur selektionen ska utformas samt vad som ska definiera utbildningarnas position, dess meritokratiska, sociala eller intellektuella prestige.

Tabell 1 Grupper av studenter, gymnasielinjer, grundskolebetyg och språkval.

		N	Gymnasieutbildning					Betyg		Språkval		
			Naturvet.	Humanistisk	Teknisk	Ekonomisk	Samhällsvet.	Myccket låga	Myccket höga	Franska i gymn.	Tyska i gymn.	Spanska i gymn.
<i>De utvalda</i>	Män	43	67,4	0,0	32,6	0,0	0,0	0,0	100,0	44,2	46,5	7,0
	Kvinnor	57	57,9	0,0	14,0	5,3	22,8	0,0	100,0	61,4	38,6	15,8
	Totalt	100	62,0	0,0	22,0	3,0	13,0	0,0	100,0	54,0	42,0	12,0
<i>Småföretagarbarnen</i>	Män	16	18,8	0,0	37,5	25,0	18,8	25,0	12,5	31,3	56,3	25,0
	Kvinnor	19	15,8	10,5	21,1	31,6	21,1	10,5	21,1	52,6	31,6	42,1
	Totalt	35	17,1	5,7	28,6	28,6	20,0	17,1	17,1	42,9	42,9	34,3
<i>Humanisterna</i>	Män	4	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	25,0	25,0	50,0	50,0	75,0
	Kvinnor	47	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	31,9	4,3	70,2	51,1	48,9
	Totalt	51	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	31,4	5,9	68,6	51,0	51,0
<i>Ekonomerna</i>	Män	60	3,3	0,0	23,3	41,7	31,7	65,0	1,7	23,3	41,7	43,3
	Kvinnor	43	2,3	0,0	9,3	58,1	30,2	62,8	0,0	46,5	41,9	48,8
	Totalt	103	2,9	0,0	17,5	48,5	31,1	64,1	1,0	33,0	41,7	45,6
<i>Den modala gruppen</i>	Män	219	15,1	0,0	48,9	17,4	18,7	2,3	1,4	26,0	63,5	20,5
	Kvinnor	173	15,6	1,2	10,4	28,9	43,9	1,2	4,0	50,9	53,2	39,9
	Totalt	392	15,3	0,5	31,9	22,4	29,8	1,8	2,6	37,0	58,9	29,1
<i>Arvtagarna</i>	Män	74	20,3	0,0	39,2	16,2	24,3	24,3	0,0	25,7	60,8	27,0
	Kvinnor	51	19,6	0,0	7,8	27,5	45,1	13,7	2,0	56,9	39,2	47,1
	Totalt	125	20,0	0,0	26,4	20,8	32,8	20,0	0,8	38,4	52,0	35,2
Totalt	Män	416	19,7	1,0	40,9	19,0	19,5	16,1	12,0	27,9	57,7	24,3
	Kvinnor	390	19,0	13,1	9,7	25,1	33,1	13,6	18,2	55,1	46,7	39,5
	Totalt	806	19,4	6,8	25,8	22,0	26,1	14,9	15,0	41,1	52,4	31,6

Tabell 2 Grupper av studenter, hushållets högsta utbildningsnivå, inkomst och sektor.

		N	Högsta utbildning			Relation		Yrke	Inkomst		Sektor	
			Forskarutb.	Länge högskoleutb.	Grund- eller gymnasieskola	Faderns högst utb.	Modern högst utb.		Mkt hög inkomst	Mkt låg inkomst	Egen företagare	Samligt anställd
<i>De utvalda</i>	Män	43	48,8	37,2	2,3	60,5	9,3	11,6	30,2	2,3	0,0	48,8
	Kvinnor	57	24,6	50,9	14,0	35,1	17,5	12,3	14,0	7,0	0,0	36,8
	Totalt	100	35,0	45,0	9,0	46,0	14,0	12,0	21,0	5,0	0,0	42,0
<i>Småföretagarbarnen</i>	Män	16	6,3	37,5	31,3	31,3	25,0	0,0	12,5	31,3	100,0	0,0
	Kvinnor	19	10,5	15,8	52,6	57,9	21,1	5,3	5,3	31,6	100,0	0,0
	Totalt	35	8,6	25,7	42,9	45,7	22,9	2,9	8,6	31,4	100,0	0,0
<i>Humanisterna</i>	Män	4	0,0	25,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	25,0
	Kvinnor	47	34,0	48,9	12,8	48,9	10,6	14,9	6,4	23,4	0,0	25,5
	Totalt	51	31,4	47,1	15,7	45,1	9,8	13,7	5,9	25,5	0,0	25,5
<i>Ekonomerna</i>	Män	60	0,0	35,0	45,0	20,0	25,0	0,0	0,0	56,7	0,0	16,7
	Kvinnor	43	2,3	27,9	48,8	20,9	25,6	2,4	0,0	51,2	0,0	20,9
	Totalt	103	1,0	32,0	46,6	20,4	25,2	1,9	0,0	54,4	0,0	18,4
<i>Den modala gruppen</i>	Män	219	12,8	48,4	19,6	34,2	21,9	2,3	8,2	7,8	0,0	18,7
	Kvinnor	173	9,2	40,5	29,5	34,1	22,0	4,0	6,9	1,2	0,0	14,5
	Totalt	392	11,2	44,9	24,0	34,2	21,9	3,1	7,7	4,8	0,0	16,8
<i>Arvtagarna</i>	Män	74	77,0	20,3	1,4	75,7	6,8	39,2	43,2	4,1	0,0	63,5
	Kvinnor	51	62,7	29,4	5,9	64,7	11,8	33,3	52,9	0,0	0,0	56,9
	Totalt	125	71,2	24,0	3,2	71,2	8,8	36,8	47,2	2,4	0,0	60,8
Totalt	Män	416	25,7	39,7	19,0	41,8	18,3	9,4	15,6	14,9	3,8	28,8
	Kvinnor	390	20,8	39,0	25,4	39,7	19,0	10,3	13,1	11,5	4,9	24,6
	Totalt	806	23,3	39,3	22,1	40,8	18,6	9,8	14,4	13,3	4,3	26,8

Tabell 3 Grupper av studenter, olika typer av högskoleutbildningar.

		N	AB-nivå, kurs	CD-nivå, kurs	1-2 årig allmän d. yrkesutb.	3 årig allmän utb.	3 årig yrkesutb.	4 årig allmän utb.	4 årig yrkesutb.	5 årig yrkesutb.	Utländsstudier	Totalt
<i>De utvalda</i>	Män	43	0,0	0,0	0,0	4,7	0,0	18,6	51,2	23,3	2,3	100,0
	Kvinnor	57	3,5	5,3	0,0	14,0	8,8	33,3	26,3	7,0	1,8	100,0
	Totalt	100	2,0	3,0	0,0	10,0	5,0	27,0	37,0	14,0	2,0	100,0
<i>Småföretagarbarnen</i>	Män	16	12,5	12,5	12,5	6,3	12,5	18,8	25,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	19	21,1	5,3	15,8	5,3	31,6	5,3	10,5	5,3	0,0	100,0
	Totalt	35	17,1	8,6	14,3	5,7	22,9	11,4	17,1	2,9	0,0	100,0
<i>Humanisterna</i>	Män	4	0,0	50,0	0,0	25,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
	Kvinnor	47	19,1	14,9	6,4	10,6	12,8	8,5	17,0	6,4	4,3	100,0
	Totalt	51	17,6	17,6	5,9	11,8	13,7	7,8	15,7	5,9	3,9	100,0
<i>Ekonomerna</i>	Män	60	40,0	6,7	5,0	8,3	8,3	15,0	13,3	3,3	0,0	100,0
	Kvinnor	43	34,9	7,0	4,7	4,7	20,9	7,0	7,0	4,7	9,3	100,0
	Totalt	103	37,9	6,8	4,9	6,8	13,6	11,7	10,7	3,9	3,9	100,0
<i>Den modala gruppen</i>	Män	219	11,9	10,0	6,8	8,2	7,8	24,2	25,6	4,1	1,4	100,0
	Kvinnor	173	20,8	7,5	8,1	9,8	24,3	10,4	13,3	3,5	2,3	100,0
	Totalt	392	15,8	8,9	7,4	8,9	15,1	18,1	20,2	3,8	1,8	100,0
<i>Arvtigarna</i>	Män	74	9,5	12,2	2,7	5,4	9,5	31,1	27,0	0,0	2,7	100,0
	Kvinnor	51	21,6	3,9	7,8	7,8	19,6	9,8	25,5	2,0	2,0	100,0
	Totalt	125	14,4	8,8	4,8	6,4	13,6	22,4	26,4	0,8	2,4	100,0
Totalt	Män	416	14,2	9,4	5,3	7,5	7,7	23,1	26,4	5,0	1,4	100,0
	Kvinnor	390	19,7	7,4	6,7	9,5	20,0	12,8	16,4	4,4	3,1	100,0
	Totalt	806	16,9	8,4	6,0	8,4	13,6	18,1	21,6	4,7	2,2	100,0